NÓGRÁDI ÚJSÁG

Nógrádmegye demokratikus hetilapja.

II. évfolyam. 36. szám. Egyes szám ára: 40 fillér. Salgótarján, 1947. szeptember 7

Köszönet az aktiváknak

Az MKP nógrádmegyei bizottsága köszönetet mond az összes aktiváknak a kitünő választási munkáért.

Nógrádmegye és az ország legnagyobb pártja a Magyar Kommunista Párt

Vasárnap országszerte a legnagyobb rendben és nyugalomban zajlottak le az országgyülési választások. Reggel 7 órától este 8-ig hatalmas tömegben özönlöttek a szavazók az urnákhoz. 5,400.000 szavazásra jogosult választónak több mint 90 százaléka szavazott le.

A szavazatok megszámlálása után beigazolódott az, amit a magyar nép döntésétől vártunk: a Magyar Kommunista Párt a választásokból hatalmasan megerősödve került ki és az ország első pártja lett.

Az összesen leadott 4,982.191 szavazat megoszlása a következő:

M K P	1,095.460	3,029.654	(1945-ben 797.736)	22.3 o/o	100	képviselő
F K G P	765.442		(1945-ben 2,687.701)	15.4 o/o	68	„
Sz D P	730.848		(1945 ben 819.824)	14 3 o o	67	„
N P P	437 904		(1945-ben 323.817)	8 8 o/o	36	„
Schlachta	69.086			1.4 o/o	5	„
Barankovics	816.963			16.4 o/o	60	„
Pfeiffer	668.867			13.4 o/o	50	„
Radikális	87.005		(1945-ben 5.760)	1.8 o/o	6	„
Balogh	262.169			5.2 o/o	18	„
P D P	48.477		(1945-ben 76.188)	1.- o/o	3	„
	4,982.191		4,711.026	100 o/o	413	

Nógrádmegye választási eredményei

	1 MKP	2 FKGP	3 SzDP	4 NPP	6 Barankov.	8 Radikál.	9 Balogh	10 PDP	Összesen
Salgótarjáni járás	20 491	3 729	3 436	593	666	64	205	45	29 229
Salgótarján város	9 161	405	1.793	68	530	75	180	26	12 238
Szécsényi járás	5 958	3 631	2 151	589	1 946	154	136	45	14 610
Rétsági járás	2 015	2 879	1,465	2 786	4 771	399	289	32	14 636
Balassagyarmati város	674	223	468	268	3 856	233	41	10	5 773
Balassagyarmati járás	2 474	3 159	1.267	2 962	8 097	265	150	35	18 409
Sziráki járás	4 763	6 216	2 863	2 254	2.719	228	421	31	19 495
Szobi járás	1 706	1.561	1.432	581	8 563	365	237	33	14 478
Pásztói körzet	2 751	1 484	1 168	674	1.344	126	288	55	7 888
Összesen	49 993	23 287	16 043	10 775	32 492	1 909	1 945	312	136 756
	36.56 o/o	17 03 o/o	11.72 o/o	7 88 o/o	23.76 o/o	1 40 o/o	1 42 o/o	0 23 o/o	100 o/o
Szobi járás nélkül	48 287	21 826	14 611	10 194	23 929	1 544	1.708	279	122 278
	39.49 o/o	17.93 o/o	11.95 o/o	8.34 o/o	19.40 o/o	1.26 o/o	1.40 o/o	0 23 o/o	100 o/o

Az országosan elért 22 százalékos hatalmas sikeren tulmenően pártunk Nógrádmegyében és különösen a salgótarjáni szénmedencében olyan meglepő eredményeket ért el, amelyek országos viszonylatban is az első helyre állitják.

Az 1945-ös választáson pártunk a salgótarjáni járásban a szavazatok 63·4 százalékát kapta meg. Most 10.252 férfi és 10.239 női szavazattal 68·9 százalékot értünk el. Salgótarjánban ránk szavazott 4550 férfi és 4611 nő. Az eredmény 74·5 százalék az előző 66 százalékkal szemben. A szécsényi járásban 3068 férfi és 2890 nő szavazott az MKP-ra. Az eredmény 40·8 százalék (45-ben 32·3) A rétsági járás eredménye: 1038 férfi, 2015 nő, 13·7 százalék, (45-ben 5) Balassagyarmat város; 385 ferfi, 284 nő, 11 százalek (45-ben 4·4) Balassagyarmati járás: 1375 férfi, 1099 nő, 13·4 százalék (45-ben 5·9). Sziráki járás: 2506 férfi, 2·57 nő, 30·3 százalék (45-ben 16 százalék)

Az eredményből látjuk, hogy a paraszti vidékeken csak ugy, mint a bányavidékeken jelentősen megnövekedtek pártunk szavazatai. A cél most az, hogy az elért sikereket szervezetileg is lerögzitsük és választóink minél nagyobb tömegét hozzuk be pártunk tagjai sorába.

Szabadművelődési szakemberekké képez a Szabadművelődési Akadémia

A Muharay Népi Együttes munkája nyomán megalakult a Népi Együttesek Művészeti Kollégiuma, amely összegyüjti azokat, akik a haladó népi kultura munkájában részt akarnak venni. A résztvevőket a kollégium budapesti Szabadművelődési Akademiája *művelődési szakemberekké képzi ki, illetve művészekké neveli.* A tananyag 8 elméleti főtárgy, 2 elméleti mellektárgy és 6 gyakorlati főtárgy.

A növendékek a társadalom kulturális életének minden cselekvő ágát megismerik. Szakemberré lesznek az *ének, zene, tánc, műkedvelő szinjátszás, bábjátszás, műsorszerkesztés, ünnepség rendezés, könyvtár és tanfolyam szervezés stb.* területén, s részt vesznek a népdalgyüjtésben. A művészi készségü növendékek külön szakoktatást kapnak.

A végzett hallgatók részben állami, megyei, városi szolgálatban mint a szabadművelődési munka szakemberei, mint nevelőtisztek stb. részben társadalmi szervezetekben, üzemekben vállalatoknál kulturális vezetőként helyezkednek el. A tudományos érdeklődésü növendékek a kollégium szolgálatában is maradhatnak. A végzett művész növendékek a Népi Művész Együttes tagjai lesznek.

A Szabadművelődési Akadémia díjmentes.

A jelentkezők (leányok is) életrajzot küldjenek be. Életrajzukban eddigi kulturális munkájukról, céljukról bővebben irjanak és vagyoni helyzetüket, iskolai végzettségüket is tüntessék fel.

A felvételnél nem az iskolai végzettség, hanem a képesség dönt.

Jelentkezni szeptember 15-ig lehet a Népi Együttesek Művészeti Kollégiuma Szabadművelődési Akademiájának szervező irodájánál, Budapest.

Tizenötezres vidám tömeg ünnepelte a Piac-téren az MKP választási győzelmét

Oczel János: Kiméletlen harc a fasiszta Pfeiffer-párt ellen

Vidám csapatokban, hosszu sorokban vonult fel Salgótarján és környékének népe az MKP győzelmét megünneplő, hatalmas esti műsoros gyülésre a Piac-térre. Nem volt szükséges hosszu szervező munka, plakátok özöne A salgótarjáni dolgozók az első hivó szóra, egyszerű telefonbejelentésre, vagy kiértesitésre teljes számban megjelentek. Nemcsak a város apraja-nagyja, de a távolabbi környék, Nagybátony, Kisterenye, Zagyvapálfalva, Pogony és a többi községek dolgozói is megjelentek, hogy együtt ünnepeljék a salgói, somvói, forgácsi bányászokkal, acélgyári, üveggyári gépgyári munkásokkal, a kisiparosokkal, kiskereskedőkkel, báziasszonyokkal együtt azt, hogy a Magyar Kommunista párt 72 százalékos győzelmet aratott a salgótarjáni szénmedencében.

Az alkonyatban egyre ujabb és ujabb csoportok bömpölyögtek a térre. Az acélgyáriak faklyákkal vonultak fel, a bányászok karbidlámpákkal, nemzetiszinü és piros zászlók alatt gyülekezett a tömeg és mire beszötétedett több mint 15000 lelkes barcosa az MKP-nak szorongott a hatalmas téren. A tömeg lelkesen éljenezte megválasztott képviselőit.

Hovanecz Béla és *Páta* Károlyné hatalmas tapssal és éljenzéssel fogadott beszéde után az MKP Nógrádmegyei Bizottságának titkára, *Oczel* János elvtárs lépett a mikrofonhoz és a tömeg üdvözlő tapsa között kezdte el beszédét

1945 november 4-e után ugyanitt összejöttünk ünnepelni az első szabad választás eredményét — kezdte. Akkor ebben a medencében az MKP 64 szazalékos abszolut többséggel került ki a választási küzdelemből Az országos eredmény pedig 17 százalék volt, mig a reakció a Kisgazdapárt 57 szazalékos többségére támaszkodott. A 17 százalékos kisebbségünk elenére megmutattuk, hogy a reakció törekvéseivel szemben is előre tudjuk vinni az országot. A mi pártunk megmutatta, hogy nem szük pártérdekeket követ és igy történhetett meg, hogy az ország legnagyobb és legerősebb pártjává nőtte ki magát. (Hatalmas éljenzés.)

Megemlékezett Oczel elvtárs a választási szövetség szerepéről a választási küzdelem során, majd felsorolta azokat a rágalmakat, amelyekkel pártunk erejét és befolyását csökkenteni szerették volna. Szerte az országban a kolhoz és a csajka mesével ijesztgették a falu népét — mondotta. A választási eredmény bizonyitja, hogy a falu népére nem hatottak ezek a rémhirek. A Magyar Kommunista Párt nemcsak az ipari munkásság, de parasztság legerősebb pártja is lett.

Az ország legnagyobb pártja

Ismertette ezután Oczel elvtárs az országos eredményeket. Azt a bejelentést, hogy a

Magyar Kommunista Párt 21,8 százalékos győzelemmel és 100 megválasztott ország gyülési képviselővel az ország legnagyobb pártja lett,

a tömeg szünni nem akaró lelkes éljenzéssel fogadta

A Pfeiffer-pártot pozdorjává kell zuzni!

Majd azokkal a meglepetésekkel foglalkozott, amelyek a választási eredménynél jelentkeztek. Tudjuk — mondotta — hogy a Kisgazdapárt erősen le fog maradni és hogy testvérpártunk sem éri el azokat a rekordokat, amiket maga elé kitüzött. Azonban minket is értek meglepetések. Az ország második pártja egy uj, az ismeretlenből jött párt lett, Barankovics István pártja 16,2 százalékkal. Hogy ez a párt hol fog elhelyezkedni, a magyar demokrácia mellé, vagy a Pfeiffer reakciós pártja mellé, az a közeli napokban fog eldőlni A Pfeiffer pártról szólva kijelentette:

ezt a pártot reakciós fasiszta pártnak tartjuk és ahogy Rakosi elvtárs mondotta: ezzel a párttal szemben csak a kiméletlen harc álláspontjára helyezkedhetünk. Ezt a pártot pozdorjává kell zuzni

— jelentette ki Oczel elvtárs és a 15000 főnyi bányász és munkástorok egyhangu lelkesedéssel dörögte rá az „ugy van" t.

Hogyan erősödött meg pártunk?

Ezután a nógrádmegyei eredményekkel foglalkozott részletesen Oczel elvtárs, amit lapunk más helyén bővebben ismertetünk. Nemcsak a mostani eredményeket ismertette, de összehasonlitotta azokat az 1945 és választási eredményekkel. A tömeg lelkes örömmel fogadta azt a bejelentést, hogy nemcsak a bányász és ipari vidékeken haladtunk előre, hanem hatalmasan megerősödött pártunk a paraszti vidékeken is A szécsényi járásban a két évvel ezelőtti 38 százalékkal szemben 41 százalékot értünk el, a rétsági járásban 5 százalékkal szemben 14 százalékot, a balassagyarmati járásban 6 százalékkal szemben 13,5 százalékot, a szirák járásban pedig 16 százalékkal szemben 30 százalékot értünk el Nógrádmegyében az elmult választásokon elért 30,6 százalékos eredménnyel szemben pártunk a mostani választásokon 39,5 százalékos hatalmas győzelmet ért el. (Lelkes viharos taps).

Megemlékezett továbbá Oczel elvtárs azokról, akik áldozatkész munkájukkal hozzájárultak sikerünk eléréséhez Külön kiemelte *Jánosi* Péter, *Zsélyi* János, *Godó* Miklós *Csermely* János, *Beke* B. *Vágvölgyi* József, *Hajósi* János, *Marek* János, *Katona* János, *Kovács Csomai* Sándor és *Perce* Lajos elvtársakat, kik a választások ideje alatt fáradságot nem ismerve végezték a bőrségesben áldozatos munkájukat. Ezek az elvtársak nagyban részesei annak az eredménynek, melyet pártunk el tudott érni — mondotta.

Foglalkozott ezután Oczel elvtárs azokkal a bányászkőzségekkel, amelyek 90 százalékon felüli eredményt értek el. Elsőnek Bag vasalját emlitette, amely 99 százalékos választási győzelemmel az első helyen áll. Tiz község van — mondotta — ahol 90 százaléknál nagyobb az eredmény. Baglyasalja után Bárna következik 98,9 százalékkal, Bocsárlapujtő 97,96 százalékos, Zagyva 97,55. Rauabánya 95,76, Vizslás 94,20. Karancsalja 93,74 Karár 92,83. Mátraszele 91,39 és Vizválasztón 91,44 százalékos sikerrel. De nemcsak bányászkőzségekben, hanem paraszti községekben is hatalmas eredményeket ért el pártunk.

A teljesen paraszti Nagykereszturon 73 százalékos győzelmet arattunk.

Felsorolta Oczel elvtárs járásonként a többi községeket is, amelyek kiemelkedő eredményt mutattak fel. Rónabánya falu 88 százalék, Somoskő 87 Kishartyán 84 Etes 81, Ságujfalu 73, Karancsság 71, Szécsényfelfalu 70, Magyargéc 68, Varsány 64, Piliny 52, Nógrádmegyer 57, Holiókő 53, Mihálygerge 51, Lucfalva 51 százalékos eredményt ért el. A szirák járásban Erdőtarcsa 35 Erdőkürt 31, Kisbágyon 34 Bokor 27, Felsőtold 25 és Csérhátszentiván 29 százalékos eredmény mutatnak fel. A balassagyarmati járásban Debercsényben egyetlen szavazatunk sem volt a mult választáson, most 31 százalékot kaptunk, Cserháthalápon 0,3 százalékkal szemben 16,51 százalékot kaptunk. A rétsági járásban is előre törtünk, Berkenye 39,5 (0,9), Szendehely 36,4 (3,5), Alsópetény 23,33 (5) Felsőpetény 21,21 (2,1), Piscecset 15,83 (1,9), Keisbodony 12,03 (0,6) százalék.

Salgótarjánban a női szavazatok többségét is megnyertük

Külön foglalkozott Oczel elvtárs a férfi és női szavazatok megoszlásával. Viharos taps fogadta azt a bejelentését, hogy Salgótarjánban több nő szavazott pártunkra, mint férfi A salgótarjáni járásban sem volt ezen a téren hiba. A megye többi területein az asszonyok között komoly bajok voltak — mondotta A reakció pártunkat, mint az istentelenek pártját igyekezett feltüntetni és a magyar nőkben meg elevenen él az a félelem, amit a 25 esztendős Horthy rendszer pártjaival szemben beléjük ölött. A magyar nők a magyar társadalom többségét jelentik és nélkülük az országot felépiteni nem lehet — mondotta Az eredmények mutatják, hogy a kommunista férfiak megértették: a feleségüknek is ott a helyük, ahol ők vannak.

A Salgótarjáni városi eredmények elemzésénél kiemelte Oczel elvtárs Somlyóbánya 99,7 százalékos győzelmi eredményét, ahol csak egy nem kommunista szavazat volt, mellette Forgácstelepet 99,34 és Salgóbányát 99,2 százalékos eredményével.

100 képviselővel folytatjuk a harcot

Az előttünk álló hetek és hónapok nem lesznek könnyüek — mondotta befejezésül. Még igen komoly reakciós erők vannak, amelyekkel meg kell küzdeni Nem kétséges, hogy pártunk ezekkel az erőkkel eredményesen fogja felvenni a küzdelmet.

Kiméletlen harcot hirdetünk a Pfeiffer párt ellen, mint az ország fasiszta pártja ellen

Pártunk most már 100 képviselővel rendelkezik (éljen, hatalmas taps) és nem fogjuk őket tenni a kezünket, küzdünk, amig a kitüzött célt el nem értük.

Végül Oczel elvtárs köszönetet mondott Salgótarján és a medence népének a Kommunista Párt mellett való kiállásáért, majd az alábbi két üdvözlő távirat elküldését javasolta Rákosi Mátyás és Kádár János elvtársaknak, amit a tömeg kézfeltartással egyhangulag elfogadott.

Rákosi Mátyás elvtársnak, a Magyar Kommunista Párt főtitkárának, Budapest.

Salgótarján és a salgótarjáni szénmedence dolgozói szeptember 3-án a választási győzelem megünneplésére rendezett gyülésükről forró üdvözletüket küldik a Magyar Kommunista Párt vezérének, Rakosi Mátyás elvtársnak.

A salgótarjáni medencében Pártunk 72 százalékos győzelmet ért el. Ez a választási győzelem bebizonyította, hogy iparmedencénk dolgozói — foglalkozásra való tekintet nélkül — az MKP mögött sorakoznak fel Ezen az eredményen tulmenően a bányatelepülések 90—99 százalékos szavazati arányai bebizonyitották a termelés élenjáró harcosainak, a bányászoknak kiemelkedő szerepét pártunk életében Ez a medence méltó kozottabban a magyar demokrácia erős bástyája és az MKP fellegvára lett.

A most kialakult uj helyzetben Pártunk Központi Vezetősége nyugodtan számithat és épithet a Salgó medence dolgozóinak erejére. Vezesse tovább a demokrácia utján pártunkat és a magyar népet olyan szilárd meggyőződéssel, amilyen szilárd meggyőződéssel e medence dolgozói a demokrácia végső győzelmében és a szabad, boldog Magyarország felépülésében hisznak

Éljen a Magyar Kommunista Párt és annak nagy vezére Rakosi Mátyás elvtárs. *A salgótarjáni szénmedence dolgozói*

Kádár János elvtársnak, a Magyar Kommunista Párt nógrádmegyei listavezetőjének, Budapest

A salgótarjáni szénmedence és Salgótarján városának dolgozó szeptember 3-án a választási győzelem megünneplésére rendezett gyülésükről szeretetükről és a Párt iránt tanusitott törhetetlen ragaszkodásukról biztositják az MKP heves—nógrád—hont megyei listavezetőjét Kádár János elvtársat

Kérjük listavezetőnket, hogy az országgyülésben ugyanolyan erővel dolgozzék a 3 éves terv megvalósitásán, mint amilyen erővel mi harcolunk a termelés fokozásáért Folytassa kiméletlen harcát a reakció ellen, hogy munkánk gyümölcsét a dolgozó népnek biztosithassuk

A nép ügyéért vivott áldozatos harcát fokozott munkával, demokráciánk vivmányai feletti éber őrködéssel és a reakcióra lesujtó kemény munkásöklünkkel viszonozzuk.

A salgótarjáni szénmedence dolgozói

Lesz elég vize a városnak

Épül a vizvezeték Gedőc-pusztáról Salgótarjánba

A városi vizvezeték bővitési munkálatait a zavartalan vizszolgáltatás biztositása érdekében augusztus 11-én megkezdtük.

Első lépésként a Somoskőujfalu határában levő Gedőc-puszta alatti téren még 1927-ben furt 100 méter mély csőkutnak a vizét fogjuk bevezetni.

A kut bekötése 2600 méter hosszu és 100 mm belvilágu azbesztcementcsővezetékkel fog történni — E vezeték a meglevő csőhálózathoz a Nógrádi laktanyánál csatlakozik, onnan a Füleki-utcán át halad az irtásföldi temetőig. Ott bekanyarodik a Tiszafélegyházi-utcába, majd pedig a 25 Ezred-utcán, illetőleg az ennek folytatásaként tervezett utvonalon át halad a Vadaskert melletti Tarjánpatak hidig. Onnan tovább ismét az országuton halad a Gedőcz-pusztára vezető dülőutig és a dülőuton át a kutig.

A kut vizhozama az 1927. évi többhetes próbaszivattyuzás alkalmával normál szivattyu használata mellett 180 köbméter, 16 méter mély légsüritős mellett pedig 300 köbméter lesz ki naponként. Ez a vizhozam — az előre látható rövid időn belül ismét kapható mélykutszivattyu alkalmazása mellett — még jelentős mértékben lesz növelhető.

Szárazság mellett sem lesz vizhiány

Bár a mostani katasztrofális szárazság mellett a kut vizhozamának csökkenésével kell számolni, mégis remélhető, hogy a kut bekötésével a vizvezeték részére jelenleg rendelkezésre álló kb. napi 350 köbméter vizmennyiség legalább 50 százalékkal nagyobb lesz, ami a mostani vizszükségletet bőségesen fedezni fogja.

Második lépésként — ha majd a szükséges fedezet rendelkezésre áll — a Gedőc-puszta feletti *Tatár-árok forrásait* fogjuk bekapcsolni, amihez 1500 méter hosszu, 80 milliméter belvilágu azbesztcementcső lefektetése szükséges.

Ezeknek a magas fekvésü forrásoknak a vize szivattyuzás nélkül vezethető be, hátrányuk azonban, hogy száraz időjárás esetén vizhozamuk erősen csökken. Jelenleg ezekből a forrásokból napi 150—200 köbméter vizet remélhetünk.

Mivel a most lefektetésre kerülő 100 milliméter belvilágu csővezeték már 1 százalékos esés mellett is naponként több mint 600 köbméter vizet képes levezetni, ami az esés, illetőleg nyomásviszonyok fokozásával szükség esetén lényegesen növelhető, nem kell attól tartani, hogy a rendelkezésre álló vizmennyiség bevezetésére nem fog megfelelni.

Uj kutak, uj csővezeték

A távolabbi jövőben a fokozódó vizszükségletet ujabb mélykutak furásával, a bevezetéset pedig a most lefektetett csővezeték mellé egy második csővezeték elhelyezésével lehet majd biztositani.

Ez a második csővezeték egyrészt fokozni fogja majd az üzembiztonságot, másrészt elkerüljük azt, hogy egy 50-60 éves fejlődésnek megfelelő cső hosszu ideig többé-kevésbbé kihasználatlanul, kamatozás nélkül heverjen a földben.

A mélykut bekötési munkálatai mintegy 200 ezer forintba kerülnek és előreláthatólag két hónap alatt elkészülnek.

Szentpétery János
városi főmérnök.

A hazatért hadifoglyok 95 százaléka munkához jutott Salgótarjánban

290 volt hadifoglyot segitett munkához Salgótarjánban a hadifogolygondozó iroda. A MKP megyei bizottságának székházában érdeklődtünk *Fráter* Lóránd elvtársnál, a hadifogolyvédő iroda vezetőjénél, aki elmondta, hogy a jelentkezők 95 százalékát sikerült munkához juttatni.

Fráter elvtárs beszámolt az iroda egyéb teljesitményeiről is. Március óta több mint 12000 étkezőlapot továbbitottak, amióta pedig a foglyok hazaszállitása megindult, több mint 150 hazatérő foglyot juttattak autóval haza lakóhelyükre. Naponta legalább 30 hadifogoly hozzátartozójának és ugyanannyi volt hadifogolynak adnak ingyenes jogi tanácsot.

A pályaudvaron az MNDSz-szel karöltve látja el a védőiroda a mindennapos szolgálatot a hadifoglyok fogadására. Az iroda fenntartása, valamint a hadifoglyok segélyezésére *2 forintos „Hadifogoly védnök" feliratu jelvényeket árusitanak.*

Nógrád megye 186 hadifogolyvédő irodájával az ország első megyéi között áll a hadifoglyok gondozásának a megszervezése szempontjából. Különösen kiemelkedik az acélgyári védőiroda, ahol a kommunista asszonyok kétizben is megvendégelték a foglyokat. A forgácstelepi somlyói, bagyvasaljai, salgói, [illegible]jenői, szécsényi és pásztói védőirodák a többiek mellett szintén kiemelkedő munkát végeztek.

A közmunkaváltságot és minden munkaviszonyból eredő közterhet vállalja magára a munkaadó.

Igy jut pénz a bányászok gyermekeik iskoláztatására és különböző kulturális célokra.

A bányászok — akiknek Nógrád megyében a Magyar Kommunista Párt elsősorban köszönheti választási győzelmét — a nagy siker után uj erővel látnak a 3 éves terv végrehajtásához. 3 év alatt nagyot fog fejlődni az ipar, majd kétszer annyi szénre lesz szükség, mint amennyit ma termelünk. *Mi szivesen dolgozunk* — mondja bucsuzóul az egyik — *csak most már bánjanak el a nép ellenségeivel is, hogy nyugodtabban termelhessünk.* Ebben a követelésben az ország minden dolgozója egyetért velük.

Általános iskolai bizonyitványt szerezhet bárki, akinek népiskolai bizonyitványa van

A VKM 5700/1947. sz. rendelete alapján a népiskola I.—IV. osztályának bizonyitványa egyenértékü az általános iskola bizonyitványával. A népiskola V—VIII. osztályainak elvégzése után általános iskolai kiegészitő vizsgálatot lehet tenni. Ezzel bizonyitványuk egyenlő értékü az általános iskoláéval.

A kiegészitő vizsgálat dijtalan, ha azt népiskolai tanulmányai alatt, de legkésőbb a népiskola elvégzése után egy éven belül teszi le valaki.

Az a tanuló, aki még a népiskola valamelyik osztályába jár, átléphet általános iskola megfelelő osztályába de ott kiegészitő vizsgálatot köteles tenni. Az általános iskolában a kiegészitő vizsgálatot az iskola igazgatója engedélyezi.

Népiskolai bizonyitvánnyal rendelkező tulkoru tanuló a szeptemberi kiegészitő vizsgálatra augusztus 10-ig, a decemberire november 10-ig, a juniusi havi vizsgálatra pedig május 10-ig köteles jelentkezni. Tulkoru tanuló egy alkalommal legfeljebb két osztályról vizsgázhat. Ezt a három határidő bármelyikében megteheti.

A kiegészitő vizsgálatról külön bizonyitványt kap.

Általános osztályozó vizsgát tehet az a tanuló, akit a tanfelügyelő a mindennapi iskolába járás alól felmentett és az a tulkoru tanuló, aki általános iskolai bizonyitványt óhajt szerezni.

Iskolaköteles korban levő népiskolai tanulók népiskolai tanulmányuk befejezése után egy éven belül dijtalan kiegészitő vizsgálatot tehetnek. Iskolaköteles koron tullevők a kiegészitő vizsgálatért tantárgyanként 3—3 forintot és 18 forintot, az osztályvizsgáért a 18 forinton felül tantárgyanként 4—4 forintot fizetnek.

Mivel az általános iskolai bizonyitvány a polgári iskolai bizonyitvánnyal egyenlő értékü, fontos, hogy azt minél többen megszerezzék.

Kiegészitő és osztályozó vizsgára jelentkezők a VII. osztályból legkorábban 1947 szeptember elején, a VIII. osztályból 1948 szeptember elején bocsájthatók vizsgálatra.

Olcsóbb, jobb minőségü bakancsot a bányászoknak

A közmunkaváltságot és közterheket viselje a MÁSz

A csille-összeállitókötelbe kapaszkodva megyünk lefelé bokáig sárban a József-aknában. Nehol viz csurog a nyakunkba. A karbidlámpa fénye gyengén pislog. Kerülgetjük a csilléket irányitó nagy forditó korongokat, majd beérünk az F-sikló egyik vájatába.

Az F-sikló nem tartozik a nehéz munkahelyekhez. A 4 tagból álló csapat állva fejti a szenet, ahol csak az, hogy bokáig ér a viz. *Kocsis* István, a csapat vezetője mondja: *96 forint egy pár bakancs és 3 hónap alatt tönkre megy a vizes és saros bányában. Nadrágot is 2—3 havonként kell ujat venni. Az is 56 forintba kerül. Ez eszi meg a keresetünket.*

A csapat [illegible] felüli teljesitményt végeznek. 22 mázsa a norma, de 26—28 mázsát fejtenek naponta. Megkérdezem: mi volt a reggeli? Margarinos kenyér paradicsommal és zöld paprikával — feleli *Kocsis* István. Hust mikor esznek? Egy héten egyszer, ha az élelemtárban adnak marhahust. Sertéshus? Arra nem jutott, mióta elfogyott a 80 kilós malac, amit a télen vágtak.

Egy másik vájatban *Bogár* József vezeti a 3 tagu csapatot. Ő is a bakancsra panaszkodik. 92.60 forintért vett egy párat, 15 műszakot hordta és tönkrement. Jobb minőségü, olcsóbb bakancsot kell adni a bányászoknak.

A másik panasz a rengeteg levonásra hangzik el. Nem győzöm hallgatni a sokféle levonás felsorolását, ami a keresetet alaposan lecsökkenti. Könnyiteni kell ezen a téren is a bányászok helyzetén.

Dolgozók gimnáziuma, vagy csak tanfolyam?

Töröljék el a jogfosztó rendeletet — követelik a kisterenyei tanulók.

Furcsa jogfosztó rendeletet adott ki a demokrácia harmadik esztendejében a vallás- és közoktatásügyi minisztérium — irják a kisterenyei dolgozók gimnáziumának hallgatói panaszos levelükben. A 70311/1947 VKM számu rendelet kimondja, hogy *minden olyan gimnáziumi osztály, amelynek létszáma 20-ió alá csökken, tanfolyammá köteles átalakulni.* Ez annyit jelent, hogy a tanfolyam hallgatóinak az anyaiskola tanári kara, tehát idegen tanári kar előtt kell vizsgáznia. Ez a dolgozókra igazságtalan terheket ró. Teljesen bizonytalan esélyeknek teszi ki azokat a dolgozókat, akik becsületes munkával törekszenek tudásra szert tenni, hogy társaikat vezethessék.

Mélyen sérti a rendelet a dolgozók iskoláiban 3.60 forintért tanitó pedagógusok demokratikus érzületét is. Senki nem gondolhatja, hogy ezek csupán a fentebbi óradijért vállalták a dolgozók oktatását.

A rendelet szerint a tanerők munkáját kétféleképpen értékelik. Ha egy osztály a 20-as létszámot eléri, vagy meghaladja, nyilvános jogu dolgozók gimnáziumának számit és a teljes órabért megkapják. Ha azonban ugyanabban a dolgozók gimnáziumában ennél kevesebb a létszám, vagy akár évközben is a létszám 20 alá csökken, önműködően tanfolyammá alakul és a *tanárt ettől kezdve csak az órabérnek a fele illeti meg*, holott oktatómunkája fokozódik, mert dolgozó tanitványait idegen vizsgáló bizottság előtt leteendő vizsgára kell előkésziteni.

Az ilyen rendelet nyilvánvalóan csupán arra alkalmas, hogy a dolgozók gimnáziumait lassan elsorvassza és a dolgozókkal együttérző tanárokból a munkakedvet és lendületet kiölje.

11.087 ingyen ebéd negyedmillió forint készpénzsegély

A Nemzeti Segély munkája számokban

Kiemelkedő munkájával az elsők közé küzdötte fel magát városunk Nemzeti Segély szervezete. A puszta számok azonban nem fejeznek ki sokat. Sokkal kifejezőbb az a szeretet és ragaszkodás, amelyet a rászorult szegények és gyermekek a Nemzeti Segély iránt tanusitanak.

A mi véleményünk az, hogy a szociálpolitika állami feladat és nem szabad az egyének jótékonykodására bizni. Országunk azonban jelenlegi lerombolt állapotában nem birná el az ezzel járó terheket, ezért szükség van a társadalom segitő erőinek bekapcsolására. A társadalom segitő készségét fogja össze egy keretbe a Nemzeti Segély.

Néhány szám megmutatja, hogyan látta el ezt a feladatot a Nemzeti Segély városunkban. A felszabadulás óta

11 087 ebédet osztott szét. Kiosztott negyedmillió forintnyi készpénzsegélyt.

Rendszeres étkeztetéssel lát el 36 napközi otthont, egy népi kollégiumot, egy közkonyhát, egy szeretet házat és három kórházat. Hihetetlen mennyiségü lisztet, sót, burgonyát zsirt, margarint, olajat, orvosságot, cipőt, ruhaneműt, konzerveket, tejport kakaót, cukrot és más egyebeket osztott a rászorulóknak.

Julius hónapban gyorssegély címén 840 forintot fizetett ki. A gyermekotthon lisztszükségletére 2206 84 forintot költött. Eleni iskolások könyvjutalmazására 81 forintot, szüreti segélyre 30 mülab tőresztésére 50 utőrő mozgalom részére 100 napközi otthon részére 750, had fogoly konyha szénbeszerzésére pedig 50 forintot fordított.

A nagyjelentőségü segitő munkát az állam és a társadalom segitő erőinek bekapcsolásával végezte el a Nemzeti Segély. Az üzemek dolgozói a hivatali tisztviselőkkel együtt filléreikkel támogatják a Nemzeti Segélyt, a népjóléti miniszter és a város vezetősége pedig rendszeres hozzájárulással segiti az áldozatos munkát.

Elindult Salgótarjánból az első acéldrótkötél gyártáshoz szükséges acélhuzal szállitmány

Köztudomásu, hogy Magyarország eddig acélhuzalszükségletének legnagyobb részét külföldről kapta, mert az egyetlen magyarországi Deichsel-féle acélhuzalgyár nem tudta az ország szükségletét fedezni.

A Salgótarjáni Acélgyár még *1946 tavaszán hozzátogott egy acélhuzalmű építéséhez.* — Az epitkezés azonban nagyon lassan haladt. 1947 január 1-én a Nehézipari Központ részéről Salgótarjánba küldött *Mekis* József gyárigazgató megérkezésének első napjaiban felismerte az acélhuzalmű óriási jelentőségét és bár akkor a Salgótarjáni Acélgyár sok és komoly akadállyal küzdött, mégis minden erejével azon volt, hogy az acélhuzómű mielőbb megindulhjon. Sikerült is a Nehézipari Központnál a szükséges összeget megszerezni, ugy, hogy az acélhuzómű *a legmodernebb amerikai gépekkel felszerelve* juniusban meg is indult.

A huzómű *havi teljesitménye 50 tonnára* volt előirányozva. A megindulás hónapjában, vagyis junius hóban a termelést sikerült 31 5 tonnára emelni. *A következő hónapban azonban a huzómű elérte a tervezet termelését, sőt 2.3 tonnával felül is multa.*

A termelés fokozása országos érdek lévén, Mekis gyárigazgató a 3 éves terv keretében a jelenlegi termelést 100 százalékkal emelni akarja és ahogy Mekis gyárigazgatót ismerjük, a 100 százalékos emelés sikerülni is fog.

Meg kell emlitenünk *Munher* Lajos főmérnököt és *Ludvig* László müszaki tisztviselőt is, akik *Mekis* gyárigazgató mellett az acélhuzómű életrehivásában az acélhuzómű munkásaival együtt nagy szerepet játszottak.

Most, amikor az első acéldrótkötél-gyártáshoz szükséges acélhuzalszállitmány Budapestre megérkezett, a Felten gyár az alábbi levelet intézte a salgótarjáni gyár igazgatóságához:

„A most hozzánk beérkezett első huzalszállitmánnyal kapcsolatban felkérjük a t. Vezetőséget, sziveskedjék az acélgyár szellemi és fizikai dolgozóinak egyrészt köszönetünket, másrészt afeletti örömünket tolmácsolni, hogy sikerült megindítani az acélhuzóművet és ugyancsak sikerült az első vagont is leszállitani. A magunk részéről épp ugy, mint az egész ipar részéről meleg kézszoritást küldünk a fizikai és szellemi munkatársainknak abban a reményben, hogy a további szoros együttmüködés elő fogja segiteni Magyarország demokratikus alapon való ujjáépitését.

Maradunk üdvözlettel
FELTEN ÉS GUILLEAUME RT. Dr Géresi sk. Philip sk.

A gyár munkássága és tisztviselői kara örömmel vette a levélben foglaltakat tudomásul. Ez csak igazolja, hogy a demokratikus Magyarország ujjáépitéséből mennyire kiveszik részüket azok az üzemek, amelyeknek élén munkásigazgatók állanak.

Hatvani nyaralás

Augusztus 21-én érkeztek vissza városunkba azok a bányászgyermekek, akiket Hatvan megyei város közönsége a gazdák és bányászok kézfogásának jegyében a hatvani vöröskereszt szervezésével három héten át vendégül látott. Mintegy 100 bányászszülő aggódva várta gyermeke megérkezését és beszámolóját a hatvani élményekről. A gyermekek szine, sulyszaporulata és a kijelentésük: *„Kár, hogy vége volt!"* azután eloszlatott minden szülői aggodalmat.

A salgótarjáni bányász anyák nevében köszönetünket fejezzük ki a hatvani vendéglátóknak, a gyermekek szavaival élve: *a hatvani anyukának* valamint a hatvani MNDSz és vöröskereszt áldozatkész asszonyainak.

Hatálytalanitják-e az Érdi MÁV törlését?

Mult heti számunkban megirtuk, hogy a SalBTC ügye a Sportfőtanács elé került. Kossa elvtárs betegsége miatt pénteken a Sportfőtanács döntését nem hozhatta meg és mint értesülünk, szombaton fog az MLSz országos tanácsa ismét összeülni, ahol a SalBTC kérdését ismét napirendre tüzik.

A tanácsnak azt kell eldönteni, szabályos volt-e az Érdi MÁV-nak a bajnokságból való törlése. Ha az MLSz az érdiek fellebbezését elfogadja és hatálytalanitja azt az egyesbirói határozatot, amellyel az Érdi MÁV-ot a bajnokságból törölték, akkor érvényes lesz a SalBTC—Érdi MÁV mérkőzés 24:1 es győzedelmes eredménye és ezzel a salgótarjáni csapat megelőzné az EMTK t.

Salgótarján sportkedvelő közönsége nagy várakozással tekint az MLSz országos tanácsának szombati döntése elé. Reméljük, hogy a tanács ülésén végre igazságos döntés fog megszületni.

28 holdas gyümölcsös bérbeadó Karancskeszin. Nyilvános árverés szeptember 15-én a karancskeszii községházán délelőtt 9 órakor. Információk ugyanott.

Copyright by.

Munkaverseny rovat

Jobb hatásfokot a házi tüzhelyeknél

Multheti cikkünk nyomán többen felkeresték lapunkat és érdeklődtek az előbbi számunkban ismertetett ötletek iránt. Müszaki munkatársunk bővebb felvilágositással szolgált és rajzokat is adott azok ak, akik kivánták. Figyelemreméltó, hogy az átadott rajzok megvizsgálásakor, sőt már a cikk elolvasásakor a gyakorlati szakemberek azonnal átérezték a kivitelezésre váró munkagépek és eszközök jelentőségét és azok elkészitésére vonatkozó *komoly módositó ötleteket* vetettek előttünk papirra. Örülünk, hogy munkaverseny rovatunk felvetett ötleteit érdeklődéssel fogadják a szakmunkások és láthatólag komolyan hozzáfognak annak gyakorlati megvalósitásához.

Az alábbiakban ujabb ötleteket adunk.

A szenet felhasználó nagyüzemi tüzelőszerkezetek rohamosan tökéletesednek és még a legrosszabb tüzelőanyagot is majdnem teljesen elhasználják. Az ilyen tüzelőszerkezetek hatásfoka is nagyon kitünő.

Ezt a két jótulajdonságot azonban nem mondhatjuk általában a házi tüzelőeszközökre, tüzhelyekre és kályhákra. A magas kalóriáju szenek használatára épitett kályhák kevés hamu és salak hátrahagyásával magas hatásfokuak, de a *rossz tüzelő inkább jut a dolgozó kályhájába és tüzhelyébe.* A sok salak és hamu piszkot, dolgot ad a háziasszonynak és nagyon sok fogy a rossz szénből. Éppen ezért sulyos gond a dolgozónak a téli tüzés. A 3 éves terv eredményezte fokozatos javulás sem teszi szükségtelenné a takarékosságot, sőt annak érdekében kell elősegiteni.

Időszerü tehát, ha gyakorlati szakemberek arról gondolkoznak, hogy a nagyüzemi tüzelőberendezéseknél elért magas hatásfokot lehetőségeik szerint megoldással *a dolgozók tüzhelyein és kályháin* is elérjék. Meg ha *valami mozgószerkezet* kell is hozzá, ami kissé megdrágitaná a tüzhelyet vagy kályhát, akkor is megéri a tüzelőanyag megtakaritása és a kevesebb hamu és salak miatt. A szerkezet mozgatására adva van a tüzelőeszköz által nyujtott hő mint energiaforrás.

Talán egy kissé idegenül hat a megoldásra mutatott irány, de ha számitásba vesszük, hogy a lassan mindennapivá váló háztartásokban nem ujság a különféle gépi erő, nem lesz furcsa sem szakemberek, sem háziasszonyok számára. Jövője pedig azért van a dolognak, mert még nagyon sok idő kell ahhoz, hogy minden lakásban központi fütő és fü tőszerkezetek foglalják el a tüzhelyek és kályhák helyét.

Különféle leirások rajzait és leiró magyarázatait kivánatra közöljük az érdeklődőkkel. További jó munkát kivánunk.

Fuggerth F.

Vas- és edényárúk

Schmidt Ádám vaskereskedő. Balassagyarmat, Rákóczi fej út 34

Tüzifa felfürészelést

m³-ként **12** forintért vállalom

Ugyanott **ól és keritéscéljaira** alkalmas **keményfa széldeszka eladó.**

Simkó, Damjanich-u. 29. (volt Iglói-ut.)

Hadifogságból hazatért hadifoglyok orvosi vélemény alapján három hétre szóló beutalást nyerhetnek a balassagyarmati volt hadifogolyüdülőbe. A beutalást a teljesen diitalan üdülésre a salgótarjáni Nemzeti Segély titkársága adja. Jelentkezés minden reggel 6—10 óráig orvosi igazolással.

„NÓGRÁDI UJSÁG"
demokratikus hetilap.
Felelős szerkesztő: ÖTVÖS GÉZA
Felelős kiadó: BALÁZS ISTVÁN
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Salgótarján, Szabadság tér 45. sz.
Postatakarék csekkszám: 19 718

Nyomatott Végh Kálmán könyv-nyomdájában Salgótarján, Rákóczi ut 66.